

Rekenkamer

Jaarplan 2019

ONDERZOEK

- Toegang WMO en Jeugdwet (begonnen in 2017)
- Beheer en exploitatie van Brinkhuis, Laren
- Energietransitie
- Huis van Eemnes

BUDGET

- Inkomsten :

- Bijdrage gemeenten € 51.000
- Reserve 2018 _____ PM

Totaal € 51.000

- Uitgaven :

- Onderzoeken € 23.992
- Honorering leden € 25.508
- Diversen/Onvoorzien € 1.500

Totaal € 51.000

COM²UNICATIE

- Contact met raadsfracties
- Website: Gemeente – onder Bestuur – Gemeenteraad – Rekenkamer
- Telefoon: 035-7513298
- E-mail: Rekenkamer@belcombinatie.nl

TEAM

- Karin Stadhouders, voorzitter
- Etienne Lemmens, penningmeester
- Tineke de Jonge, lid
- Janny Schreiber, secretariaat

KWALITEIT

EVALUATIE

Door meer informatie: klik op betreffende item of scroll verder

Inhoudsopgave

1. Missie en visie Rekenkamer BEL	3
2. Samenstelling Rekenkamer BEL	3
3. Selectie onderzoeksonderwerpen	4
4. Onderzoeken	5
5. Communicatie	5
6. Kwaliteit	6
7. Evaluatie	6
8. Begroting	6
Bijlage : nevenfuncties leden Rekenkamer	8

[<Klik hier om terug naar boven te gaan>](#)

1. Missie en visie Rekenkamer BEL

Missie Rekenkamer BEL

De Rekenkamer BEL wil bijdragen aan de kwaliteit van het openbaar bestuur in de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. Hiertoe wil de rekenkamer zich positioneren als kennispartner van de raden van de BEL-gemeenten.

Visie Rekenkamer BEL

De Rekenkamer BEL wil de kwaliteit van beleidsvorming, meningsvorming, besluitvorming, beleidsuitvoering en verantwoording door of namens het lokale openbaar bestuur verbeteren waar dat mogelijk is. Dit doet de rekenkamer door onafhankelijk en kwalitatief hoogwaardig onderzoek uit te voeren, om zo de raden van de BEL-gemeenten te ondersteunen in hun kaderstellende en controlerende rol. De onderzoeken richten zich op de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het beleid van de BEL-gemeenten.

[<Klik hier om terug naar boven te gaan>](#)

2. Samenstelling Rekenkamer BEL

De gemeenteraden van Blaricum, Eemnes en Laren geven gezamenlijk invulling aan de Rekenkamer. Iedere gemeente heeft haar eigen rekenkamerfunctie, maar elke raad benoemt dezelfde personen. Zo ontstaat feitelijk één gezamenlijke rekenkamer. Deze is organisatorisch ondergebracht in de Stichting Rekenkamercommissie BEL.

De Rekenkamer BEL bestaat uit drie externe leden:

- drs. R.C.M. (Karin) [Stadhouders](#) (voorzitter);
- drs. E.J.M. (Etienne) [Lemmens](#) (penningmeester);
- dr. J.J. (Tineke) [de Jonge](#) (lid).

De overige functies van de externe leden staan vermeld in de bijlage bij dit jaarplan.

Janny Schreiber voert het secretariaat van de rekenkamer.

Raadsleden uit de drie gemeenten maken geen deel uit van de rekenkamer. Vanuit iedere raad is wel één raadslid (te weten de plaatsvervangend voorzitter) aangewezen in het bestuur van de Stichting Rekenkamercommissie BEL. Het bestuur bestaat uit de volgende personen:

- G.R. Kukupessy-Rokebrand (Blaricum);
- E.M. van IJken (Eemnes);
- J. Timmerman-Hamers (Laren).

[<Klik hier om terug naar boven te gaan>](#)

3. Selectie onderzoeksonderwerpen

De Rekenkamer BEL werkt vanuit onafhankelijkheid, onpartijdigheid en objectiviteit. Enerzijds wil zij distantie in acht nemen ten opzichte van actuele politieke discussies. Anderzijds wil zij openstaan voor belangrijke maatschappelijke thema's en ontwikkelingen.

De rekenkamer weegt zelf de keuze van haar onderzoeksonderwerpen af, alsmede de wijze waarop onderzoeken worden uitgevoerd. Daarbij houdt zij rekening met vragen die vanuit de gemeenteraden of vanuit de samenleving van de BEL-gemeenten naar voren komen. De rekenkamer wil onderzoek uitvoeren dat aansluit bij de behoeften van de raden. Daarom investeert zij in de communicatie met de raden, onder andere door de fracties van de raden bezoeken (zie ook hierna onder 5. Communicatie.)

De volgende afwegingen spelen een rol bij de uiteindelijke onderwerpkeuze:

1. Past het onderzoek binnen de missie van de rekenkamer?
2. Betreft het een groot maatschappelijk belang?
3. Loopt de gemeente een groot financieel risico?
4. Kan het onderzoek bruikbare aanbevelingen opleveren voor de toekomst?
5. Is het (recent) onderwerp van politieke besluitvorming?
6. Is of wordt het al onderzocht door gemeenteraad of college?
7. Past het binnen de middelen en mogelijkheden van de rekenkamer?
8. Betreft het de drie gemeenten of één of twee van hen?

In aanvulling op de rekenkameronderzoeken brengt de rekenkamer sinds 2017 rekenkamerbrieven uit, als handreiking aan de raden voor een beleidsveld dat nog in ontwikkeling is. De rekenkamer BEL sluit daarmee aan bij een groeiend aantal lokale en provinciale rekenkamers die *ex ante*-onderzoeken¹ uitvoeren ten behoeve van besluitvorming in raden en staten. Uit de zelfevaluatie die de rekenkamer in 2018 heeft uitgevoerd, komt naar voren dat het instrument rekenkamerbrief wordt gewaardeerd.

[<Klik hier om terug naar boven te gaan>](#)

---

¹ Ex ante onderzoek betekent onderzoek aan de voorkant van het beleidsproces.

4. Onderzoeken

In oktober 2017 is de Rekenkamer BEL begonnen met het onderzoek "Informatiepositie van de raad in besluitvormingsprocessen". Dit onderzoek omvat drie deelonderzoeken, die elk over een casus uit één van de drie gemeenten gaan. De eerste casus betrof de aanbesteding van de aanleg van de kunstgrasvelden bij voetbalvereniging BVV'31 in Blaricum. Het onderzoek hiernaar is in 2018 afgerond. Eind 2018 is een start gemaakt met de casus Laren, namelijk hoe de besluitvorming rondom Hart van Laren is verlopen. Hoe verhoudt de besluitvorming zich tot de gemeentelijke beleidskaders en hoe is de raad gepositioneerd in het besluitvormingsproces. Dit onderzoek loopt door in 2019. Ook voor Eemnes staat een onderzoek op de planning voor 2019 en wel de casus 'Huis van Eemnes'.

Na een vooronderzoek in 2017, is in maart 2018 het onderzoek "Toegang WMO en Jeugdwet: de toegang tot zorg en voorzieningen in de BEL-gemeenten" gestart. Dit onderzoek loopt door in 2019. Voor dit onderzoek heeft de rekenkamer bij wijze van pilot een burgeradviseur aangetrokken (zie 7. Evaluatie).

De rekenkamer doet vooronderzoek voor een in 2019 te starten onderzoek naar "Het effect van gemeentelijk duurzaamheidsbeleid op de CO₂-reductie". Daarbij draait het onder andere om welke normen in het gemeentelijk beleid zijn gesteld, hoe deze aansluiten bij landelijke doelstellingen en welk lokale maatregelen worden ingezet om deze normen te halen.

In 2019 wil de rekenkamer een rekenkamerbrief opstellen over het thema 'verbonden partijen', om de raden te helpen hun informatiepositie en rol ten aanzien van verbonden partijen te versterken. Hiertoe zal de rekenkamer naar onderzoeksrapporten van andere rekenkamer(commis)sie(s) uit 2017 over dit onderwerp kijken, om te zien welke rode draden in deze rapporten zijn te ontdekken en tot welke conclusies en aanbevelingen deze leiden. Een mogelijk specifiek vervolg voor onderzoek naar verbonden partijen in de BEL-gemeenten kan op verzoek van de raden opgepakt worden.

De NVRR doet samen met het college voor de rechten van de mens onderzoek naar de rechten van mensen met een beperking. Het onderzoek draait om de vraag of de gemeentelijke voorzieningen toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. Tevens moeten gemeenten een verklaring hebben opgesteld, waarin te lezen is dat en hoe zij hun verantwoordelijkheid nakomen om de rechten van gehandicapten te behartigen. De rekenkamer overweegt om bij dit Doe-mee-onderzoek van de NVRR aan te haken.

[<Klik hier om terug naar boven te gaan>](#)

5. Communicatie

Om de relatie van de Rekenkamer BEL met de gemeenteraden en raadsfracties te versterken, is per gemeente één van de drie rekenkamerleden als contactpersoon aangesteld: [Etienne Lemmens](#) voor Blaricum, [Tineke de Jonge](#) voor Eemnes en [Karin Stadhouders](#) voor Laren. Zij zijn bereikbaar via het algemene e-mailadres van de rekenkamer: rekenkamer@belcombinatie.nl.

Tussen januari en april 2019 wil de rekenkamer, net als in 2017, een ronde langs de raadsfracties maken. Doel daarvan is te horen welke onderwerpen binnen de fracties leven en het werk van de rekenkamer toe te lichten.

Vanaf 2019 biedt de rekenkamer raadsleden de gelegenheid om in te spreken tijdens het eerste kwartier van elke rekenkamervergadering. Raadsleden die hier gebruik van wensen te maken, moeten dit uiterlijk een dag van te voren bij het secretariaat van de rekenkamer melden.

De informatie van de Rekenkamer BEL is te vinden op de websites van de drie gemeenten, op een eigen pagina van de rekenkamer. Verder kan eenieder contact opnemen met het secretariaat van de rekenkamer via rekenkamer@belcombinatie.nl.

[<Klik hier om terug naar boven te gaan>](#)

6. Kwaliteit

In het Kwaliteitsdocument van de Rekenkamer BEL staan een transparante beschrijving van de procedures en werkwijzen. Het gaat daarbij om zaken als: vooronderzoek, startdocument, aanbesteding, kwaliteitseisen rapportages, doorwerking, overname aanbevelingen, publicatie en integriteit. Ook het onderzoeksprotocol is in het kwaliteitsdocument opgenomen.

Het Kwaliteitsdocument is te raadplegen via de webpagina van de rekenkamer ([klik hier](#)) en wordt verstrekt aan onderzoeksbureaus die in opdracht van de rekenkamer onderzoek doen.

[<Klik hier om terug naar boven te gaan>](#)

7. Evaluatie

De Rekenkamer BEL overweegt voortaan in de laatste novembermaand van elke raadsperiode een enquête onder raadsleden te houden, vergelijkbaar met de enquête van begin 2018. Als vervolg op de zelfevaluatie uit 2018, zal de rekenkamer aan het eind van elk kalenderjaar de status van de doorwerking van recente onderzoeken evalueren en in het jaarverslag melden welke aanbevelingen zijn overgenomen, uitgevoerd en nog open staan. Eens in de vier jaar wordt een meer uitgebreide evaluatie uitgevoerd.

De pilot met de burgeradviseur zal de rekenkamer in 2019 evalueren, na afloop van het onderzoek waar de adviseur bij betrokken is. Als deze evaluatie positief uitvalt, dan zal de rekenkamer in de toekomst vaker een burgeradviseur betrekken bij onderzoeken die zich daarvoor lenen.

[<Klik hier om terug naar boven te gaan>](#)

8. Begroting

De Rekenkamer BEL beschikt over een eigen budget dat de drie gemeenteraden beschikbaar stellen. De bijdrage vanuit de gemeenten was de afgelopen jaren € 17.000,- per gemeente. In de oorspronkelijke Samenwerkingsovereenkomst van de Rekenkamercommissie BEL, van 15 november 2006, is het budget voor de rekenkamercommissie vastgelegd. Artikel 4 van deze overeenkomst luidt:

- De drie raden stellen elk in ieder geval jaarlijks € 22.000 ter beschikking aan de stichting,

In artikel 5 staat gemeld dat dit bedrag jaarlijks wordt geïndexeerd.

Vanaf 2008 heeft de rekenkamer afgezien van indexering van de bijdragen. In 2012 is op voorstel van de rekenkamer, in verband met een bijdrage aan de toenmalige

bezuinigingsronde de bijdrage van de gemeenten verlaagd tot € 20.000 per jaar. De rekenkamer heeft toen bezuinigd, door onder andere af te zien van beheer en onderhoud van een eigen website. Wederom op initiatief van de rekenkamer is de bijdrage van de gemeenten in 2014 verder verlaagd tot € 17.000. Toen is uitgesproken dat dit een tijdelijke verlaging zou zijn en een structurele afspraak over de budgetten gemaakt zou worden.

De rekenkamer is de afgelopen jaren prudent geweest in agendering van onderzoeken en heeft nooit onderzoek gedaan om het budget op te maken. Zo heeft de rekenkamer in 2008 van het resterende budget € 7.000 per gemeente teruggestort naar de algemene middelen van de Blaricum, Eemnes en Laren. In 2010 heeft de rekenkamer € 4.000 per gemeenten teruggestort, in 2012 € 5.000 per gemeente, en in 2015 € 10.000 per gemeente.

De vergoeding voor de rekenkamerleden is gelinkt aan de vergoeding voor raadsleden. Deze wordt jaarlijks verhoogd, en komt nu voor het eerst op een niveau dat de vergoeding hoger wordt dan het bedrag dat voor onderzoek bestemd is, de corebusiness van de rekenkamer. Tevens zijn de taken voor gemeenteraden en de grootte van de gemeentelijke financiële huishouding toegenomen, onder andere door de decentralisaties in het sociale domein. In de nabije toekomst zal aan die trend geen einde komen, de volgende opdracht voor gemeenten staat met de omgevingswet al klaar. Dat betekent ook meer beleidsterreinen waar de rekenkamer geacht wordt de gemeenteraden in hun kaderstellende en controlerende rol te ondersteunen. Mede daarom heeft de minister van BZK in de herfst van 2018 een wetswijziging naar het kabinet gestuurd om de rol en het speelveld van rekenkamers te versterken. Daarbij heeft de minister aangegeven te verwachten dat rekenkamers adequaat worden gefinancierd, daarin bijgevalen door de Tweede Kamer. Dat zijn redenen voor de Rekenkamer BEL om in 2019 aan de raden voor te stellen het budget van de rekenkamer naar het oorspronkelijke niveau uit de Samenwerkingsovereenkomst van 2006 te herstellen. Dat zal, indien de raden daarmee instemmen, in 2020 ingaan.

Twee onderzoeken uit 2018 lopen door in 2019, namelijk "Toegang WMO en Jeugdwet" en "Informatiepositie gemeenteraad Laren in project Hart van Laren". Het budget voor deze onderzoeken komt ten laste van het rekenkamerbudget voor 2018, hetgeen betekent dat een post reservering onderzoeken uit 2018 opgenomen is. Met het opstellen van het jaarverslag kan deze definitief worden ingevuld. Voor zover op moment van schrijven te voorzien is zullen de onderzoeken uit 2018 geen gevolgen hebben voor de begroting van 2019. De reservering voor afronding van onderzoeken uit 2018 en de kosten kunnen tegen elkaar worden weggestreept en zijn als PM-posten in de onderstaande begroting opgenomen. Er zal nog een post reserve 2018 meegenomen worden naar 2019. Hoe groot deze is wordt ook pas duidelijk bij het opmaken van de jaarrekening over 2018. Deze is als PM-post opgenomen in de begroting voor 2019 (zie hierna).

Begroting 2019, Rekenkamer BEL.

		Uitgaven	Inkomsten
1	Onderzoeken	€ 23.992	
2	Honorering leden	€ 25.508	
3	Diversen/onvoorzien	€ 1.500	
4	Afronding onderzoeken uit 2018	PM	
5	Reservering onderzoeken uit 2018		PM
6	Reserve 2018		PM
7	Bijdragen Blaricum, Eemnes en Laren		€ 51.000
	Totaal	€ 51.000	€ 51.000

[<Klik hier om terug naar boven te gaan>](#)

Bijlage: Overige functies leden rekenkamer BEL

Karin Stadhouders (voorzitter)

- ⤴ Eigenaar Verhalen van Stad en Land (onderzoek, publicatie en advies over cultuurhistorie, erfgoed en landschap);
- ⤴ Eigenaar Stadhouders onderzoek, tekst en advies (activiteiten in publieke sector / openbaar bestuur)
- ⤴ Onderzoeker bij Centre for Global Heritage and Development, Universiteit Leiden
- ⤴ Voorzitter / extern lid rekenkamer Amersfoort
- ⤴ Voorzitter stichting Vrienden van Abrona, Zeist

Etienne Lemmens (penningmeester)

- ⤴ Vennoot Prae Advies en onderzoek B.V., sociale zekerheid en arbeidsmarkt-vraagstukken;
- ⤴ Eigenaar BB35 Advies en onderzoek B.V., sociale zekerheid en arbeidsmarkt-vraagstukken;
- ⤴ Voorzitter rekenkamercommissies Brunssum en Landgraaf;
- ⤴ Plaatsvervangend voorzitter rekenkamer Heerlen;
- ⤴ Bestuurslid Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers en Rekenkamercommissies;
- ⤴ Bestuurslid Sector FNV Zelfstandigen;
- ⤴ Secretaris Stichting Orbis, sociale zekerheid en arbeidsmarkt-vraagstukken.

Tineke de Jonge (lid vanaf juni 2015)

- ⤴ Adviseur / onderzoeker UWV Werkbedrijf;
- ⤴ Gastonderzoeker Erasmus Happiness Economics Research Organisation, Erasmus Universiteit Rotterdam;
- ⤴ Secretaris Verantwoordingsorgaan UWV Pensioenfonds.

[<Klik hier om terug naar boven te gaan>](#)